

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ ēkapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkapañcāśaḥ sargaḥ ॥

śatānandapṛṣṭēna viśvāmitrēṇa
śrīrāmakarṭṛkasyāhalyōddhārasya vṛttāntanivēdanaṃ
śatānandēna ca śrīrāmamabhinandya taṃ prati
viśvāmitrapūrvacaritrasya varṇanam

tasya tad vacanaṃ śrutvā
viśvāmitrasya dhīmataḥ ।
hr̥ṣṭarōmā mahātējāḥ
śatānandō mahātapāḥ ॥ 1.51.1 ॥

gautamasya sutō jyēṣṭha -
stapasā dyōtitaprabhaḥ ।
rāmasandarśanādēva
paraṃ vismayamāgataḥ ॥ 1.51.2 ॥

ētau niṣaṇṇau samprēkṣya
śatānandō nṛpātmajau ।
sukhāsīnau muniśrēṣṭhaṃ
viśvāmitramathābravīt ॥ 1.51.3 ॥

api tē muniśārdūla
 mama mātā yaśasvinī |
 darśitā rājaputrāya
 tapōdīrghamupāgatā || 1.51.4 ||

api rāmē mahātējā
 mama mātā yaśasvinī |
 vanyairupāharat pūjāṃ
 pūjārhe sarvadēhinām || 1.51.5 ||

api rāmāya kathitaṃ
 yad vṛttaṃ tat purātanam |
 mama māturmahātējō
 dēvēna duranuṣṭhitam || 1.51.6 ||

api kauśika bhadraṃ tē
 guruṇā mama saṅgatā |
 mama mātā muniśrēṣṭha
 rāmasandarśanāditaḥ || 1.51.7 ||

api mē guruṇā rāmaḥ
 pūjitaḥ kuśikātmaja |
 ihāgatō mahātējāḥ
 pūjāṃ prāpya mahātmanaḥ || 1.51.8 ||

api śāntēna manasā
 gururmē kuśikātmaja |
 ihāgatēna rāmēṇa
 pūjitēnābhivāditaḥ || 1.51.9 ||

tacchrutvā vacanaṃ tasya
 viśvāmitrō mahāmuniḥ |
 pratyuvāca śatānandaṃ
 vākyajñō vākyakōvidaṃ || 1.51.10 ||

nātikrāntaṃ muniśrēṣṭha
 yatkartavyaṃ kṛtaṃ mayā |
 saṅgatā muninā patnī
 bhārgavēṇēva rēṇukā || 1.51.11 ||

tacchrutvā vacanaṃ tasya
 viśvāmitrasya dhīmataḥ |
 śatānandō mahātējā
 rāmaṃ vacanamabravīt || 1.51.12 ||

svāgataṃ tē naraśrēṣṭha
 diṣṭyā prāptō'si rāghava |
 viśvāmitraṃ puraskṛtya
 maharṣimaparājitam || 1.51.13 ||

acintyakarmā tapasā
 brahmarṣiramitaprabhaḥ |
 viśvāmitrō mahātējā
 vēdmyēnaṃ paramāṃ gatim || 1.51.14 ||

nāsti dhanyatarō rāma
 tvattō'nyō bhuvī kaścana |
 gōptā kuśikaputrastē
 yēna taptaṃ mahattapaḥ || 1.51.15 ||

śrūyatāṃ cābhidhāsyāmi
 kauśikasya mahātmanaḥ |
 yathābalaṃ yathātattvaṃ
 tanmē nigadataḥ śṛṇu || 1.51.16 ||

rājā'sīdēṣa dharmātmā
 dīrghakālamarindamaḥ |
 dharmajñāḥ kṛtavidyaśca
 prajānāṃ ca hitē rataḥ || 1.51.17 ||

prajāpatisutastvāsīt
 kuśō nāma mahīpatiḥ |
 kuśasya putrō balavān
 kuśanābhaḥ sudhārmikaḥ || 1.51.18 ||

kuśanābhasutastvāsīd
 gādhirityēva viśrutaḥ |
 gādhēḥ putrō mahātējā
 viśvāmitrō mahāmuniḥ || 1.51.19 ||

viśvāmitrō mahātējāḥ
 pālayāmāsa mēdinīm |
 bahuvarṣasahasrāṇi
 rājā rājyamakārayat || 1.51.20 ||

kadācit tu mahātējā
 yōjayitvā varūthinīm |
 akṣauhiṇīparivṛtaḥ
 paricakrāma mēdinīm || 1.51.21 ||

nagarāṇi ca rāṣṭrāṇi
 saritaśca mahāgirīn |
 āśramān kramaśō rājā
 vicarannājagāma ha || 1.51.22 ||

vasiṣṭhasyāśramapadam
 nānāpuṣpalatādrumam |
 nānāmṛgagaṇākīrṇam
 siddhacāraṇasēvitam || 1.51.23 ||

dēvadānavagandharvaiḥ
 kinnarairupaśōbhitam |
 praśāntahariṇākīrṇam
 dvijasaṅghaniṣēvitam || 1.51.24 ||

brahmarṣigaṇasaṅkīrṇam
 dēvarṣigaṇasēvitam |
 tapaścaraṇasaṁsiddhai -
 ragnikalpaimahātmabhiḥ || 1.51.25 ||

satataṁ saṅkulaṁ śrīma -
 dbrahmakalpaimahātmabhiḥ |
 abbhakṣairvāyubhakṣaiśca
 śīrṇaparṇāśanaistathā || 1.51.26 ||

phalamūlāśanairdāntai -
 rjitadōṣairjitēndriyaiḥ |
 ṛṣibhirvālakhilyaiśca
 japahōmaparāyaṇaiḥ || 1.51.27 ||

*anyairvaikhānasaiścaiva
samantādupaśōbhitam |
vasiṣṭhasyāśramapadam
brahmalōkamivāparam |
dadarśa jayatāṃ śrēṣṭhō
viśvāmitrō mahābalaḥ || 1.51.28 ||*

*|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkiyē ādikāvyē
bālakāṇḍe ēkapañcāśaḥ sargaḥ ||*